

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Henrico Electo Sancti Stephani Herbipolensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

relaxetis; ut si alijs digni sint & idonei, & vos eis concedere volueritis, in vestris possint diocesis ministrare. Ad hæc, per dioceses vestras ex parte tam nostra quam vestra publicè ac districtè vetetis ne quis ulterius se faciat taliter ordinari. Et ne facultas veniat incentivum tribuat delinquendi, quicumque de cetero fuerit taliter ordinatus, eo ipso se noverit ab ordinis executione suspensum. Datum Laterani 11. Kal. Martij, pontificatus nostri anno quartodecimo.

ABBATISSÆ ET MONIALIBVS Aurignacensibus.

CVM ex injuncto &c. ut *suprà* lib. XIII. *Epist. CCV. usque* attentantur. Sanè, te, filia Abbatisa, referente ad nostram audientiam est delatum quòd Abbatisa quæ te præcessit & vos ad multorum instantiam importunam quibusdam non vacantiis beneficia promissis, pensionem eisdem ipsorum nomine concedentes in vestri monasterij læsionem. Quia igitur id contra statuta &c. ut *suprà usque* incursum. Datum Laterani vi. Nonas Martij, anno quartodecimo.

HENRICO ELECTO SANCTI Stephani Heribipolensis.

Olim in dilecti filij nostri Benedicti tituli sanctæ Susannæ Presbyteri Cardinalis, quem tibi & * O. procuratori venerabilis fratris nostri Wirzeburgensis Episcopi auditorem concessimus, præsentia constitutus, proponere curavisti quòd cum in Abbatem monasterij sancti Stephani fuisset electus, & electionem tuam prædictus nolisset Episcopus confirmare, ad venerabilem fratrem nostrum Heistetensem Episcopum & dilectum filium Abbatem * Halbrunnensem commissionis litteras impetrasti, cumque coram ipsis inter te ac quosdam monachos adversarios tuos lis fuisset legitime contestata, quoniam pars adversa non solum comparere noluit in terminis peremptorijs etiam assignatis, sed quendam alium in prædictum monasterium intrudere, judices receptis ex parte tua quibusdam testibus, te in possessionem causa rei servandæ mittentes, cum quem adversarij tui duxerant in monasterio intrudendum cum omnibus fautoribus suis excommunicationis sententiæ subjecerunt. Ad hæc autem respondebat Episcopi procurator quòd & tu per falsi suggestionem prædictas litteras impetraveras, & inordinatè procefferant judices memorati: quia cum

inter te ac Episcopum fuisset causa commissa, ipsi, Episcopo non citato, contra prædictos monachos, de quibus in commissione mentio non fiebat, post appellationem ad nos interpositam præsumperant iudicium exercere. Nos igitur his & alijs quæ coram eodem Cardinale proposita fuerant plenius intelledis, tam id quod de illo extiterat attentatum qui lite pendente per adversarios tuos intrusus fuerat in Abbatem, quam illud quòd te in possessionem causa rei servandæ judices induxerant memorati, decrevimus irritum & inane, ac de consensu partium venerabili fratri nostro Episcopo & dilectis filiis majoris Ecclesiæ & sanctæ crucis Præpositis Augustensibus dedimus in mandatis ut vocatis ad præsentiam suam quoscumque noscerent evocandos, te ac socijs tuis ad stipendia restituis, & absolutis secundum formam Ecclesiæ absolvendis, audirent causam, & tam recipiendis attestacionibus quam receptis legitime publicatis, eam sine canonico sublato appellationis obstaculo terminarent. Ipsi verò receptis per quosdam viros discretos testibus, & per se tandem attestacionibus publicatis, post multas exceptiones & alia utrinque proposita, quia quidam testes eis contrarij videbantur, causam ad nos remiserunt instructam, vigiliam beati Andrea partibus terminum præfigentes quo nostro se conspectui præsentarent sententiam recepturæ. Quamvis autem tu propter hoc ad sedem apostolicam accessisses, pro parte tamen altera nullus comparuit responsalis. Quare te oportuit diutius expectare. Tandem verò, ne pars altera lucrum de contumacia reportaret, sed ejus absentia Dei præsentia suppleretur, aperiri gesta fecimus & examinari omnia diligenter. Contra te igitur videbatur propositum & probatum quòd cum juri eligendi renuntiatum in Episcopi manu fuisset, ipse monachis sub hac forma licentiam tribuerat eligendi si possent in personam idoneam de gremio ipsius Ecclesiæ convenire, alioquin, ne sine ipso vel nuntio suo procedere attentarent districtius curaverat inhibere. Ipsi ergo super electione tractantibus, in quatuor arbitros fuit ab omnibus compromissum, sic videlicet ut si unus etiam ab alijs discordaret, quod tres facerent non valerent. Qui cum in quadam camera convenissent, nec potuissent adinvicem concordare, sed recessissent de loco ipso discordes, Johannes cum socijs suis accedens ad eos, ex Episcopi parte prohibuit ne ulterius

rius ad arbitrium confederent, quia ipsi de cetero eorum arbitrium non servarent. Ceterum tres eorum prohibitioni factæ minime deferentes, contradicente quarto, absentia Iohannis & Cononis captata, te sibi eligere præsumperant in Abbatem. Quare quod ab eis factum fuerat, videbatur penitus non valere: quia cum in manu Episcopi renuntiatum juri eligendi fuisset, & sub hac forma duntaxat electionis restituta facultas si possent unanimiter convenire, ipsi non fecerant electionem concordem, sed contra formam præscriptam convenerunt in arbitros, quorum tres contra compromissi tenorem, contradicente quarto, & arbitrandi licentia revocata, contemptis absentibus, te, qui bona cellarij, cujus administrationem prius habueras, assererebaris enormiter dissipasse, in Abbatem præsumperant nominare. Verum ad hoc fuit ex tua parte responsum quod non fuerat sufficienter ostensum vos juri eligendi renuntiasse in manu Episcopi, quod ipsis secundum canones competeat; præsertim cum nullus testium quod tu cum parte tua renuntiaveris ausus fuerit affirmare, licet aliquis dixerit se ab Episcopo sic audisse. Præterea si fuisset renuntiatum ab omnibus, Episcopus tamen facultatem restituerat eligendi si possent concorditer convenire. Ipsi quoque quatuor arbitros concorditer assumpserunt, qui etiam intelligendi sunt concorditer processisse; cum etsi quartus dixerit quod te, obstante juramento quod Abbati præmortuo de te non eligendo præstiterat, eligere non valebat, personam tamen tuam multipliciter commendavit & sibi dixerit complacere. Præterea concorditer illud intelligitur esse factum à quo non poterant obstante juramento ab omnibus unanimiter præstito resilire, cum fuisset juratum ab omnibus quod eum in quem quatuor vel tres arbitri convenirent, etiamsi quartus contradiceret, reciperent in Abbatem. Eadem quoque ratione dicebas quod arbitrandi seu eligendi facultas revocata non fuerat, nec potuerat revocari; præsertim cum etsi arbitri nondum publicassent arbitrium, jam tamen in te pariter convenissent. Nec nocet in aliquo quod quibusdam absentibus arbitri processerunt; cum Iohannes, qui abfuisse dicitur, staret præforibus, & Cono scienter se duxerit absentandum, illaque hora instaret qua electionem publice debebant, & qua elapsa, eligendi arbitrium expirasset. Super dilapidatione verò etsi nihil contra te fuerit sufficienter osten-

sum, per testes tamen tuos erat apertè probatum quod officium tuum melioratum reliqueras, & de omnibus sufficientem reddideras rationem. Nos igitur his & aliis diligentius & plenius intellectis, electionem de te factam auctoritate apostolica confirmamus & præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo &c. confirmationis &c. usque incursum. Datum Laterani v. i. Idus Martij, pontificatus nostri anno quartodecimo.

RATISPONENSI EPISCOPO,
& de sancto Emmeranno Ratispontensi & Præveningensi Ratispontensis diocesis Abbatibus.

Lim dilectus filius Henricus electus monasterij sancti Stephani Herbipolensis in dilecti filij nostri Benedicti tituli sanctæ Susannæ Presbyteri Cardinalis, quem sibi & O. procuratori venerabilis fratris nostri Wirleburgensis Episcopi auditorem concessimus, præsentia constitutus proponere curavit quod cum in Abbatem ejusdem monasterij fuisset electus, & electionem suam prædictus nolisset Episcopus confirmare &c. in eundem ferè modum ut in alia usque examinari omnia diligenter. Itaque contra eundem electum videbatur propositum & probatum &c. usque manu fuisset, ipse monachis dicti monasterij sub hac forma &c. usque captata, eum sibi eligere præsumperant in Abbatem. Quare &c. in eundem ferè modum ut in alia usque contemptis absentibus, ipsum, qui bona cellarij, cujus administrationem prius habuerat, assererebatur enormiter dissipasse, in Abbatem præsumperant nominare. Verum ad hæc fuit ex sua parte responsum quod &c. in eundem ferè modum ut in alia usque plenius intellectis, electionem de dicto electo factam auctoritate apostolica per diffinitivam duximus sententiam confirmandam. Ideoque discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus sententiam ipsam executioni mandantes, eundem Henricum in corporalem abbatiæ possessionem inducere procuretis, & ab universis monachis ei faciatis obedientiam exhiberi; contradicentes per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescentes. Quod si non omnes &c. duo vestrum ea &c. Datum ut in alia per totum.

